

Toch naar speciale school?

Steeds minder kinderen gaan naar het speciaal basisonderwijs (sbo). Dit schrijft staatssecretaris Sander Dekker aan de Tweede Kamer. Is dat in Limburg ook zo?

VENLO/HEERLEN

Veel kinderen hebben het wel eens meege- maakt: plotseling gaat een klasgenootje weg. Ze was niet zo goed in taal. En sommigen snapte ze gewoon niet. Ze werd steeds verdrietiger door de slechte cijfers. Ze ging 'naar een speciale school' die beter bij haar paste. Speciaal basisonderwijs (sbo) dus, waar gespecialiseerde leerkrachten en hulpverleners werken. Een school die zich aanpast aan het niveau van het kind en het 'op maat' helpt. Limburg was en is nog steeds koploper in Nederland als het gaat om dit soort doorverwijzingen. Maar staatssecretaris Sander Dekker wil minder kinderen in het - dure - sbo. Hij vindt dat de reguliere basisscholen - met passend onderwijs en de mogelijkheid om hulpverleners in te schakelen - deze kinderen ook kunnen begeleiden. Maar helemaal weg hoeven de sbo's nou ook weer niet.

Passend

Gaan er na de invoering van passend onderwijs nu ook minder kinderen naar sbo-scholen in Limburg? Dat verschilt. Ja, er zijn sbo-scholen, zoals De Blinker in Geleen, die elk jaar het leerlingenaantal ziet teruglopen. Zitten er dit jaar nog 155 kinderen, per september nog 146 zegt directeur Lou Reinders. Ook Bernardus in Gulpen merkt een behoorlijke daling: van 160 leerlingen een paar jaar geleden naar 110 in september.

DOOR CAROLA
DE BOER

ACHTERGROND
ONDERWIJS

Bij sommige speciale basisscholen daalt het aantal leerlingen, bij andere juist niet. ARCHIEFFOTO MIJNTJE WISMANS

Maar die daling is er niet overal. Want de kleinste sbo-school in Limburg, De Fontein in Helden, noteert een toename: van 35 nu naar 40 in september. En ook de grootste in deze provincie, De Griffel in Heerlen, stijgt van 211 naar minimaal 220 bij het begin van het schooljaar, zegt directeur José Perrée. Hoe kan dat? Directeuren en bestuurders geven verschillende redenen. De krimp en het passend onderwijs op de reguliere basisscholen verklaren de terugloop, zoals ook Dekker aangeeft. Omdat het maar een momentopname is, kunnen er de ene keer wat meer en de andere keer wat minder leerlingen zijn. Daarnaast kan een sbo-school juist groeien als ze bekendstaat om haar grote deskundigheid.

Nascholing

Het heeft tot gevolg dat de kinderen die op een sbo zitten, doorgaans niet alleen leerproblemen hebben. „Er komen ook gedragsproblemen en sociaal-emotionele zaken bij”, zegt Perrée. Het team op sbo De Griffel heeft de laatste vijf jaar veel geïnvesteerd in nascholing, zoals bijvoorbeeld voor autisme, epilepsie en diabetes. „Veertien collega's hebben naast hun pabo-diploma een master gedaan. We kunnen veel kinderen met hulpvragen helpen”, zegt Perrée. Dit kan de stijging van het aantal leerlingen verklaren. Er tekent zich daarnaast een trend af die volgens diverse directeuren en bestuurders wat harder zou mogen gaan: het 'samenwonen' van diverse schoolsoorten. De Talentencampus in Venlo is zo'n voorbeeld.

Daar zitten alle soorten kinderen bij elkaar in één gebouw, zoals kinderen met een lichamelijke beperking, moeilijk lerende en autistische kinderen en gewone leerlingen, van vier tot twaalf jaar.

De school bestaat bijna vijf jaar en trekt nog steeds landelijk de aandacht. „Iedereen wil kijken hoe wij het georganiseerd hebben”, zegt directeur Frans Vullings van de Talentencampus. „Bij ons is namelijk alles passend onderwijs. Gaat het bij een kind van de reguliere school wat minder met taal, dan kan hij tijdelijk een uitstapje maken naar onze sbo. En iemand van het sbo die heel goed is in gymnastiek, mag meedoen bij de reguliere basisschoolkinderen. Ouders zijn heel gecharmeerd van onze aanpak.”

Dat merken ze bij sbo Bernardus in Gulpen die al drie jaar samenwoont met basisschool de Triangel ook. „Je kunt zoveel meer als je samen in

één gebouw zit”, zegt directeur Jos Vandewall. „We hebben een ergotherapeut, orthopedagoog en logopedist in huis. Als er iets met een leerling is, kijkt zo iemand een halfuurtje, praat met de ouders, maakt met de leerkracht een plan en zet de boel op de rit. Zonder veel poeha. Die verbindingen opzoeken, dat zouden meer scholen moeten doen”, zegt hij.

In Roermond hebben ze die boodschap begrepen: daar start na de zomer de Synergieschool, een samenwoonproject van bo en sbo.

Frustraties

Verschillende sbo-directeuren constateren dat Limburgse basisscholen met passend onderwijs te lang proberen een kind op een gewone school te houden. Met alle frustraties van dien. Als het op negen- of tienjarige leeftijd alsnog naar het sbo wordt gestuurd, kan het moeilijk worden bijgespijkerd, zegt onder meer Lou Reinders van de Blinker in Geleen. Ook Vandewall constateert late doorverwijzingen: „Basisscholen zouden veel vroeger met een sbo om tafel moeten gaan om te bespreken wat dan het beste is. Hoe eerder je ingrijpt, hoe groter de kans dat een kind na één of twee jaar sbo terugkan naar de gewone basisschool. Ik denk dat we daar winst kunnen behalen.”

Reageren?
carola.deboer@mgl.nl

Wat is dat:
bo, sbo en so?

bo: basisonderwijs, voor alle kinderen van 4 tot 12 jaar.

sbo: speciaal basisonderwijs, voor kinderen die het qua intelligentieniveau of leerachterstand niet goed kunnen bijbenen op de gewone basisschool.

so: speciaal onderwijs, voor o.a. kinderen met verstandelijke of lichamelijke beperkingen, ernstige gedragsproblemen of psychiatrische aandoeningen.